

1. IDENTIFIKACIJA ZMESI IN PODJETJA

1.1. Identifikacija snovi/zmesi

Informacije o izdelku: Çimsa Portland Cement (CEM I 52,5 R)

Identifikatorji izdelkov: Cement, Bieli Cement, EN 197-1:2011

1.2. Uporaba snovi ali zmesi

Cement se uporablja kot hidravlični vezivo za proizvodnjo betona, suhe malte, ometi itn.

1.3. Identifikacija podjetja

Ime podjetja: : Çimsa Çimento San. Ve Tic. A.Ş.
Naslov: : Toroslar Mah. Tekke Cad. Yeni Taşkent 33013 Mersin/Turčia
Telefon: : +90 (0) 324 454 00 60
Faks: : +90 (0) 324 454 00 75
Web stran: : www.cimsa.com.tr
E-mail: : cimsa@cimsa.com.tr

Postaja distributer

Ime podjetja: : CIMSA-ADRIATICO S.r.l.
Naslov: : Riva Alvisè Cadamosto, 8, 34147 – Trst (IT)
Telefon: : +39 040 282 0918
Faks: : +39 040 282 0923

1.4. Telefonska številka za nujne potrebe

Posvetovati se z osebnim ali dežurnim zdravnikom.

Telefon za klic v sili (Italijanska št.) : 118
Dosegljivo : 24^h
Telefon za klic v sili v podjetju : +39 040 282 0918
Na voljo tudi izven delovnega časa : NE

2. DOLOČITEV NEVARNOSTI

Ko cement reagira z vodo, na primer pri pripravi betona ali malte, ali ko se cement navlaži, nastane močno alkalna raztopina.

2.1. Razvrstitev snovi ali zmesi

Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008

Vrste nevarnosti	Razred nevarnosti	Kategorija nevarnosti	Stavek o nevarnosti
Fizične nevarnosti	Ni razvrščeno		
Nevarnosti za zdravje	Draženje kože	2	H315
	Hude poškodbe oči	1	H318
	Alergijski odziv kože	1B	H317
	Draženje dihalni pot	3	H335
Nevarnosti za okolje	Ni razvrščeno		

2.2. Elementi etikete

Piktogrami za nevarnost:

Opozorila beseda: Nevarno

Stavki o nevarnosti:

- H315: Povzročča draženje kože.
- H318: Povzročča hude poškodbe oči.
- H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

Varnostne izjave:

- P102: Hraniti zunaj dosega otrok.
- P280: Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.
- P305+P351+P338+P310: PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
- P302+P352+P333+P313: PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko vode. Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
- P261+P304+P340+P312: Preprečiti vdihavanje prahu. PRI VDIHAVANJU: prenesti osebo na svež zrak in jo pustiti v udobnem položaju, ki olajša dihanje. Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
- P501: Odstraniti vsebino/posodo v skladu z nacionalnimi predpisi.

Dodatne informacije:

Stik kože z mokrim cementom, svežim betonom ali malto lahko povzroči draženje, dermatitis ali opekline. Lahko povzroči škodo na izdelkih iz aluminija ali drugih ne-žlahtnih kovin.

2.3. Druge nevarnosti

Cement ne izpolnjuje meril za PBT ali vPvB v skladu s Prilogo XIII REACH (Uredba 1907/2006/ES). Prav tako lahko povzroči alergijsko reakcijo pri posameznikih zaradi vsebnosti topnega kroma (VI).

Zmes ima nizko vsebnost kromatov, zato ne predstavlja tveganja za razvoj preobčutljivosti zaradi kromatov. Kadar je potrebno, je cementu dodano sredstvo za znižanje vsebnosti šestvalentnega kroma (IV) največ 2mg/kg (0,0002%) suhe mase vsebovanega cementa pripravljen za uporabo v skladu z zakonodajo, določeno v Oddelku 15.

3. SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

3.2. Zmesi

Cement je v skladu z EN 197-1:2011 (CEM I 52,5 R);

Nevarne sestavine:

Snov	EC Številka	CAS Številka	Območje koncentracij (%) (po teži cementa)	Klasifikacija
Portland Cement	266-043-4	65997-15-1	95-100	Povzročja draženje kože 2 – H315 Lahko povzroči alergijski odziv kože 1B – H317 Lahko povzroči draženje dihalnih poti 3 – H335 Povzročja hude poškodbe oči 1 – H318
Apnenec	215-279-6	1317-65-3	0-5	Lahko povzroči draženje dihalnih poti 3 – H335 Povzročja draženje kože 2 – H315
Gips	231-900-3	7778-18-9	0-5	Ni razvrščeno

CE koda Portland Cementa: 2404 – CPR – 0026

4. UKREPI PRVE POMOČI

4.1. Opis ukrepov prve pomoči

Splošni napotki

Za nudenje prve pomoči ni potrebna osebna zaščitna oprema. Pri nudenju prve pomoči se izogibajte stiku z vlažnim cementom ali cementu v zmesi.

Po vdihanju

Prenesite osebo na svež zrak. Prah iz grla in nosne votline se sčisti spontano. Pojdite k zdravniku, če draženje ne prenehajo.

Po stiku z očmi

Ne drgnite oči, ker lahko dodatno mehansko poškodujete roženico. Odstranite kontaktne leče, in oko izpirajte s čisto vodo vsaj 20 minut, da odstranite vse delce. Če je mogoče, uporabite fiziološko raztopino (0,9% NaCl). Obrnite se na specialista medicine dela ali očesnega specialista.

Po stiku s kožo

Suh cement odstranite in sperite z obilico vode.

Vlažen cement izprajte z večjo količino vode.

Odstranite kontaminirana oblačila, obutev ure, itd. In jih temeljito očistite pred ponovno uporabo. Poiščite zdravniško pomoč v vseh primerih draženja ali opeklin.

Po zaužitju

Ne izzivajte bruhanja. Če je oseba pri zavesti, izpirajte usta z vodo in ji dajte veliko vode za pitje. Takoj poiščite zdravniško pomoč ali se obrnite na center za zastrupitve.

4.2. Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Oči: Stik oči s cementom (suhim ali mokrim) lahko povzroči resne in potencialno trajne poškodbe.

Koža: Cement ima lahko dražeč učinek na vlažno kožo (zaradi ali vlage) po dolgotrajni izpostavljenosti ali lahko povzroči kontaktni dermatitis po večkratnem stiku.

Daljši stik kože z mokrim cementom ali mokrim betonom lahko povzroči hude opekline, ker se razvijejo brez občutka bolečine (npr. pri klečanju v mokrem betonu, tudi če nosimo hlače).

Za več informacij glej Referenco (1).

Vdihavanje: Ponavljajoče vdihavanje cementnega prahu v daljšem časovnem obdobju povečuje tveganje za nastanek pljučnih bolezni.

Okolje: Pri normalni uporabi, običajne vrste cementov niso nevarne za okolje.

4.3. Navedba takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Ko poiščete pomoč zdravnika, vzemite ta varnostni list s seboj.

5. Ukrepi ob požaru

5.1 Ustrezna sredstva za gašenje

Cement ni gorljiv.

5.2 Posebne nevarnosti, ki izhajajo iz snovi ali zmesi

Cement je negorljiv in ni eksploziven in ne bo olajšal ali pripomogel k zgorevanju drugih materialov.

5.3 Nasveti za gasilce

Cement ne povzroča nevarnosti na požar. Uporaba posebne zaščitne opreme za gasilce ni potrebna.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

6.1.1 Za neizučeno osebje

Nosite zaščitno opremo, kot je opisano v Poglavju 8 in upoštevajte navodila za varno ravnanje in uporabo, navedenega v Poglavju 7.

6.1.2 Za reševalce

Postopki v izrednih razmerah niso potrebni. Vendar pa je v situacijah z veliko zaprašeno potrebna uporaba zaščitne opreme za kožo in dihala.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Ne izpirajte cementa v kanalizacijsko omrežje ali v drenažne sisteme ali v vodna telesa (npr. vodotoke).

6.3 Metode za zadrževanje in čiščenje

Če je možno razsut material poberite v suhem stanju.

Suh cement:

Uporabljajte postopek suhega čiščenja, ki ne povzroča razpršitve v okolju, npr.:

- Vakuumsko čiščenje (Industrijske prenosne naprave, opremljene s filtri z visoko učinkovitostjo čiščenja zraka (HEPA filtri) ali enakovredno tehnike).
- Z brisanjem prahu, mokrim pometanjem ali z uporabo vodnih razpršil ali curkov (fina meglica, da se prepreči prašenje v zraku) in odstranitev blata.

Če to ni mogoče, odstranite blato z vodo (glej moker cement).

Ko mokro čiščenje ali vakuumsko čiščenje ni mogoče le suho čiščenje s ščetkami, zagotovite, da delavci nosijo ustrezno osebno varovalno opremo in preprečite širjenje prahu. Izogibajte se vdihavanju cementa in stiku s kožo. Raszut material spravite v posodo. Pred odstranitvijo je potrebno izvesti solidifikacijo, kot je opisano v Poglavju 13.

Moker cement:

Moker cement počistite in ga spravite v posodo. Pustite, da se material posuši in strdi pred odstranitvijo, kot je opisano v Poglavju 13.

6.4 Sklicevanje na druga poglavja

Glej Poglavlje 8 in 13 več informacij.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

Ne ravnajte s proizvodom in ga ne hranite v bližini hrane in pijače ali tobačnih izdelkov.

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Upoštevajte priporočila, ki so navedena v Poglavlju 8.

Preprečite prekomerno prašenje:

- Za cement v vrečah, katerega se uporablja v odprtih mešalnikih: najprej (mešalnik napolnite z vodo in nato previdno vmešajte cement. Višina padca naj bo nizka. Mešati začnite rahlo. Ne stiskajte praznih vreč, razen če vsebujejo dvojno plast.
- Za čiščenje suhega cementa, glej pod Poglavlje 6.3.

Nošenje vreč lahko povzroči napetost, zvine in vnetja hrbta, rok, ramen in nog. Bodite previdni in uporabite ustrezne nadzorne ukrepe.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdržljivostjo

Cement-rinfuzo je potrebno skladiščiti v silosih, ki so nepremočljivi, suhi (tj. z minimalno notranjo kondenzacijo), čisti in zaščiteni pred nečistočami.

Nevarnost prijema: v zaprte skladiščne prostore, kot so silosi, kotli, kamionske cisterne ali plovila ki hranijo ali vsebujejo cement, ne vstopajte brez ustreznih zaščitnih ukrepov, ker obstaja nevarnost razsutja ali zadužitve. Cement se lahko nepričakovano spraši, zruši ali pade.

Pakirane proizvode je treba hraniti v zaprtih vrečah dvignjene od tal na hladnem, suhem in zaščitenem prostoru pred čezmernim preprihom, da bi preprečili poslabšanje kakovosti.

Vreče morajo biti zložene tako, da so stabilne.

7.3 Posebne končne uporabe

Ni dodatnih informacij za posebne končne uporabe.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Parametri nadzora

Preprečiti nastajanje prahu, zagotoviti pravilno zračenje ali lokalno filtracijo zraka ali druge sisteme za zadrževanje prahu pod mejami izpostavljenosti.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

8.2.1 Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

Ukrepi za zmanjšanje nastajanja prahu in preprečevanje širjenja prahu v okolju kot na primer metode odpraševanja, prezračevanje in suho čiščenje, ki ne povzročajo razpršitve v zraku.

8.2.2 Osebni varnostni ukrepi

Splošno: Če je mogoče, med delom ne klečite na sveži malti ali betonu. Če je klečanje nujno potrebno, potem je uporaba ustrezne vodotesne osebne varovalne opreme obvezna. Ne jejte, ne pijte in ne kadite pri delu s cementom, da preprečite stik s kožo ali usti. Pred začetkom dela s cementom, nanesite na kožo barierno kremo. Odstranite kontaminirano obleko, obutev, ure, itd in jih temeljito očistite pred njihovo ponovno uporabo.

Zaščita dihal: Ko je oseba izpostavljena koncentracijam prahu, ki presegajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost, uporabite primerno opremo za zaščito dihal. Vrsto opreme za zaščito dihal je treba prilagoditi ravni prahu, biti mora s vkladu z ustreznim standardom EN. Izogibajte se postavljanju prevodnih pasov za prah. Lokalno prezračevanje je prednostno, ker preprečuje izpuščanje onesnaževalnih snovi na delovno območje. Če lokalna ali splošna ventilacija ni primerna za nadziranje ravni prahu pod mejami izpostavljenosti, uporabljajte protiprašno masko s filtrom za drobne delce.

Zaščita za oči: Pri rokovanju z suhim ali mokrim cementom nosite odobrena očala ali zaščitna očala v skladu z EN 166, da preprečite stik z očmi.

Zaščita kože: Uporabite neprepustne, na obrabo in alkalno odporne zaščitne rokavice (izdelana iz malo topnih kroma (IV), ki vsebuje material) znotraj obložene z bombažem, škornje, dolge hlačnice s tesnim prilaganjem telesu pri odprtinah – zaščitni delovni kombinezom, pa tudi izdelke za nego kože (vključno z bariernimi kremami) za zaščito kože pred dolgotrajnim stikom z mokrim cementom. Posebno je treba paziti, da moker cement ne zaide v čevlje.

V nekaterih primerih, na primer pri pologanju betona ali estriha, je potrebno nositi nepremočljive hlače ali ščitnike za kolena.

Toplotna nevarnost

Se ne uporablja.

8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja

Zrak: Upoštevati je potrebno predpise, ki urejajo emisije snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo cementa ter razpoložljivo tehnologijo.

Voda: Cement ne sme priti v podtalnico ali v sistem za odvajanje vode ker je možno povečanje pH-vrednosti. Pri pH-vrednosti nad 9 se lahko pojavijo ekotoksikološki učinki-

Tla: Posebni ukrepi za nadzor emisij v tla niso potrebni za izpostavljenost tal v okolju.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Podatki o Osnovnih Fizikalnih in Kemijskih Lastnostih

- (a) **Videz:** Suhi cement je fino mleta anorganska trdna snov (siv prah). Srednja velikost delca: 5-45 μm
- (b) **Vonj:** Brez vonja
- (c) **Vonj – mejna vrednost:** brez vonja
- (d) **pH:** (T = 20 °C v void, razmerje voda-trdno 1:2): 11-13.5
- (e) **Tališče:** >1250 °C
- (f) **Začetno vrelišče in območje vrelišča:** Ni smisljeno
- (g) **Plamenišče:** Ni smisljeno, ker ni tekočina
- (h) **Hitrost izhlapevanja:** Ni smisljeno, ker ni tekočina
- (i) **Vnetljivost (trdno, plin):** Ni smisljeno.
- (j) **Zgornja/spodnja meja vnetljivosti ali eksplozijske meje:** Ni smisljeno, ker ni vnetljiv plin
- (k) **Parni tlak:** Ni smisljeno, ker je tališče > 1250 °C
- (l) **Parna gostota:** Ni smisljeno, ker je tališče > 1250 °C
- (m) **Relativna gostota:** 2.75-3.20; **Navidezna gostota:** 0.9-1.5 g/cm³
- (n) **Topnost(i) v vodi (T = 20 °C):** rahla (0.1-1.5 g/l)
- (o) **Porazdelitveni koeficient:** n-octanol/voda: Ni smisljeno, ker je anorganska zmes
- (p) **Temperatura samovžiga:** Ni smisljeno
- (q) **Temperatura razpadanja:** Ni smisljeno, ker ni prisotnih organskih peroksidov
- (r) **Viskoznost:** Ni smisljeno, ker ni tekočina
- (s) **Eksplozivne lastnosti:** Ni smisljeno. Ni eksploziv ali pirotehnično sredstvo. Samodejna eksotermna kemijska reakcija ni možna.
- (t) **Oksidativne lastnosti:** Ni smisljen, ker ne povzroča ali pripomore k gorenju drugih materialov

9.2 Drugi podatki

Ni smisljeno

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Reaktivnost

Kog a zmešamo z vodo, se bo cement strdil v stabilno maso, ki v normalnih okoliščinah ni reaktivna.

10.2 Kemijska stabilnost

Suh cement je stabilen, dokler je pravilno skladiščen (glej Poglavje 7) in je združljiv z večino drugih gradbenih materialov. Po mešanju z vodo otrdi v stabilen material, ki v normalnih pogojih ni reaktiven.

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Cementi ne povzročajo nevarnih reakcij.

10.4 Pogoji, ki se jim je potrebno izogniti

Vlažni pogoji skladiščenja lahko povzročijo nastanek kep in slabšajo kakovost cementa.

10.5 Nezdružljivi materiali

Pri nekontrolirani uporabi aluminijevega prahu v mokrem cementu nastaja vodik.

10.6 Nevarni produkti razgradnje

Cementi se ne razkrojijo na druge nevarne proizvode in ne polimerizirajo.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna strupenost

Stik z očmi: Direktni stik s cementom lahko povzroči mehanske poškodbe roženice, tekojšeni ali neknađen pojav draženja ali vnetje. Direktni stik z večjimi količinami suhega cementa ali moker cement lahko povzroči poškodbe od zmerne draženja, npr. konjukemijskih opeklin ali slepote.

Stik s kožo: Suhi cement v stiku z vlažno kožo ali koža v stiku z vlažnim ali mokrim cementom lahko povzroči vnetje, pokanje ali razrahljanje kože. Dolgotrajen stik v kombinaciji z abrazijo lahko povzroči hude opekline.

Akutna strupenost dermalnost: Mejni preizkus, kunec, 24 urna izpostavljenost, 2.000 mg/kg telesne teže – ni smrtnosti [Referenca (2)].

Zaužitje: Zaužitje velikih količin lahko povzroči draženje prebavnega trakta.

Vdihavanje: Cementni prah lahko draži grlo in dihala. Kašljanje, kihanje in oteženo dihanje se lahko pojavijo po izpostavljenostih, ki presegajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost.

Kronična strupenost

Vdihavanje: Dolgotrajna izpostavljenost cementnemu prahu nad dovoljeno vrednostjo povzroči kašljanje, oteženo dihanje in kronično obstruktivne spremembe dihalni poti.

Rakotvornost: Vzročno-posledična zveza med cementum in rakavim obolenjem ni dokazana [Referenca (1)].

Kontaktne dermatitis/Preobčutljivi učinki: Pri nekaterih osebah se lahko pojavi kožni ekcem po izpostavljenosti z vlažnim cementom zaradi njegove visoke pH vrednosti, ki povzroči kontaktni dermatitis po daljšem stiku, bodisi zaradi imunskega odziva na topni krom (VI), ki povzroči alergični kontaktni dermatitis [Referenca (4)]. Odziv se lahko pojavi v različnih oblikah, od blagega izpuščaja do hudega dermatitis in je kombinacija obeh zgoraj navedenih mehanizmov. Natančno diagnozo je pogosto težko oceniti.

Če cement vsebuje reducent za topen krom (IV), učinka preobčutljivosti kože ni pričakovati v času navedene učinkovitosti reducenta [Referenca (3)].

Poslabšano zdravstveno stanje po izpostavljenosti

Vdihavanje cementnega prahu lahko poslabša obstoječo(e) respiratorno(e) bolezen(i) dihal in/ali zdravstvena stanja, kot so emfizem ali astma in/ali obstoječe stanje kože oziroma oči.

12. EKOLOŠKI PODATKI

12.1 Strupenost

Cement ni nevaren za okolje (LC50 strupenost za vodno območje ni določeno). Izpust velike količine cementa v vodotok pa lahko povzroči dvig pH, kar je pod določenimi pogoji lahko strupeno za vodne organizme.

12.2 Obstojnost in razgradljivost

Ni pomembno. Po hidrataciji (strjevanju) cement ne predstavlja toksične nevarnosti.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ni pomembno. Po hidrataciji (strjevanju) cement ne predstavlja toksične nevarnosti.

12.4 Mobilnost v tleh

Ni pomembno. Po hidrataciji (strjevanju) cement ne predstavlja toksične nevarnosti.

12.5 Rezultati ocenjevanja PBT in vPvB

Ni pomembno, ker je cement anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) cement ne predstavlja toksične nevarnosti.

12.6 Drugi škodljivi učinki

Ni pomembno.

13. ODSTRANJEVANJE

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Ne mečite ga v kanalizacijski sistem ali površinske vode.

Odstranjevanje cementa se mora izvesti v skladu z zakonskimi predpisi:

- Uredba o odpadkih (Ur. L. RS št. 37/2015, 69/15)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur. L. RS št. 34/2008)

Izdelek – cement, ki je mu je pretekel rok trajanja

KSO: 10 13 99 (drugi tovrstni odpadki)

(če vsebuje kot 0,0002% topnega Cr (VI)):

Se ga ne uporablja/prodaja, razen v nadzorovanih zaprtih in v celoti avtomatiziranih procesih ali se ga odstrani v skladu z zgoraj navedenimi predpisi ali pa se mu ponovno doda reducent.

Izdelek – neuporabljen ostanek ali razsutje

KSO: 10 13 06 (Delci in prah – razen)

Poberite neuporabljeni ostanek ali razsut cement. Zabojnike označite. Po možnosti ga ponovno uporabite (pomemben je rok trajanja in izpostavljenost prahu). V primeru odstranjevanja, ga z vodo strdite in ga odstranite v skladu z “izdelek – po dodajanju vode, strjen”.

Izdelek – blato

Pustite da se strdi, preprečite vstop v kanalizacijo in drenažne sisteme ali v vodna telesa (npr. vodotoke) in odstranite kot je razloženo v “Izdelek – po dodajanju vode, strjen”.

Izdelek – po dodajanju vode, strjen

Odstranite skladno z zgoraj navedeno zakonodajo. Preprečite vstop v kanalizacijo. Odstranite strjen material kot odpadni beton. Zaradi inertizacije betonski odpadki niso nevarni odpadki.

KSO: 10 13 14 (Odpadki iz proizvodnje cementa – Odpadni beton in odpadni mulj iz betona) ali 17 01 01 (Gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov – Beton).

Odpadna embalaža

Odpadno embalažo je potrebno popolnoma izprazniti in zavreči v skladu z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. L. RS št. 84/2006, vklj. z vsemi spremembami).

KSO: 15 01 01 (Papirna in kartonska embalaža).

14. PODAKTI O PREVOZU

Cement ni zajet v mednarodnih predpisih o prevozu nevarnega blaga (IMDG, IATA, ADR/RID), torej razvrstitev ni potrebna.

Ni posebnih navodil, razen tistih, ki so navedene v Poglavju 8.

14.1 ZN številka

Ni pomembno.

14.2 ZN pravilno odpremno ime

Ni pomembno.

14.3 Razred nevarnosti prevoza

Ni pomembno.

14.4 Skupina embalaže

Ni pomembno.

14.5 Nevarnost za okolje

Ni pomembno.

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Ni pomembno.

14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL73/78 in IBC kodeksom

Ni pomembno.

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za zmes

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (s spremembami).

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. Ddecembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) (s spremembami).

Trženje in uporaba cementa je omejena na vsebnost topnega kroma (IV): Omejitev trženja in uporabe cementa je podrejena 47. točki priloge XVII Uredbe REACH.

Nacionalni predpisi:

Uredba REACH (ES) 1907/2006

Nacionalni prenos Direktive 2003/53/ES v državi članici, v kateri se cement daje v promet.

Druga zakonodaja:

Pravilnik o osebni varovalni opremi (Uradni list RS, št. 29/05, 23/06, 17/11 – ZTZUPS-1 in 76/11)

Seznam Harmoniziranih standardov za OVO (C 412/11.12.2015, z vsemi spremembami in dopolnitvami)

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list SR, št. 100/2001, 39/2005, 53/2007, 102/2010, 38/2015, 78/2018).

Zahteve REACH:

Cement je zmes in kot tak ni predmet REACH registracije, ki je obvezna za snovi. Cementi klinker je snov, vendar je izvzet iz registracije (Čl. 2.7 (b) in Priloga V. 10 Uredbe REACH). Nekateri snovi v mešanici cementa pa lahko zahtevajo registracijo in primerke izpostavljenosti. Potrebni primeri izpostavljenosti bodo dodani v prilogi k temu Varnostnemu Listu, takoj ko bodo te snovi registrirane in od registracijskega zavezanca prejeti scenariji izpostavljenosti.

15.2 Ocena kemijske varnosti

Za to zmes kemijske varnosti ni bila izvedena.

16. DRUGI PODATKI

Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008:	Uporabljena metoda ovrednotenja
Povz. draž. kože 2 – H315	Razvrstitev je v skladu z računsko metodo
Huda poškod. oči 1 – H318	Razvrstitev je v skladu z računsko metodo
Preobčutljivost kože 1 – H317	Razvrstitev je v skladu z računsko metodo
Draženje dihalnih poti 3 – H335	Razvrstitev je v skladu z računsko metodo

Besedilo uporabljenih stavkov tveganja

R20/22 Zdravju nevarno pri zaužitju
R36/37/38 Draži oči, dihala in kožo
R41 Nevarnost hudih poškodb oči

Izpis stavkov o nevarnosti

H315 Povzroča draženje kože.
H318 Povzroča hude poškodbe oči.
H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

Datum revizije 01/06/2019**Nadomešča datume 10/03/2014****SDS številka 01.53.11**

Okrajšave:

- IMDG :Mednarodna pomorska šifra za prevoz nevarnih snovi
- IATA :Pravilnik za prevoz nevarnih snovi Mednarodnega društva za letalski prevoz
- ADR/RID :Evropski dogovor za cestni prevoz nevarnih snovi/Sporazum za mednarodni prevoz nevarnih snovi za železnici
- LC50 :Letalna koncentracija 50% pri kateri umre 50% poskusnih živali
- VPvB :Zelo obstojno in bioakumulacijsko
- PBT :Persistent, bio-accumulative and toxic - Obstojno, bioakumulativno in strupeno
- KSO :Klasifikaija seznam odpadkov
- REACH :Uredba ES 1907/2006

Ključna literature in viri podatkov:

- (1) Portland Cement Dust-Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006. Dostopno na: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>
- (2) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- (3) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002).
- (4) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workes in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.

VARNOSTNI LIST CEM I 52,5 R

v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH), Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 453/2010

Datum priprave: 10/03/2014
Sprememba: 01/06/2019
SDS št. 01.53.11
Št. izdaje: 2

Stran 15 od 15

Informacije v tem VL odražajo trenutno razpoložljivo znanje in so zanesljive, če se izdelek uporablja v skladu s predpisanimi pogoji in v skladu z uporabo, navedeno na embalaži in/ali v tehničnih navodilih. Za vsako drugo uporabo proizvoda, vključno z uporabo produktav kombinaciji z drugimi produkti ali kateremkoli drugim postopku, je odgovoren uporabnik. Razume se, da je uporabnik odgovoren za določanje ustreznih varnostnih ukrepov in spoštovanje zakonodaje, ki pokriva njegovo lastno dejavnost.

Konec varnostnega lista.